

Utredning grundstöd konsulent och lönebidrag

Organisation/Förvaltning

Fritidsförvaltningen

Avdelning/Enhet

Förening-, Idrott- och Evenemangsavdelningen / Föreningsenheten

Upprättad

2025-05-22

Version

1.0

Ansvarig

Hillevi Ventura

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	4
Metod.....	4
Utredning	4
Lönebidrag	4
Grundstöd	5
Utveckling och utgångspunkt för att bli beviljade grundstöd	5
Information till föreningar avseende grundstödet	7
Möjliga kortsiktiga förändringar för grundstöd konsulent.....	7
Långsiktiga lösningar	8
Konsulentstödet nivåer.....	8
Gemensamt tillägg för Lönebidrag och grundstöd konsulent	9
Fritidsförvaltningens rekommendation	9

Bakgrund och syfte

Under 2023 genomfördes en utredning som resulterade i rapporten: *Stöd för anställning, översyn av grundstöd konsulent och lönebidrag*.

I översynen förklaras syftet med stöden och effekten dessa har för föreningslivets utveckling. Utredningen kom bland annat fram till att: *Utifrån resultat och analys ger grundstöd konsulent och lönebidraget en positiv effekt för föreningslivets utveckling i Malmö, bland annat då anställda via bidrag/stöd bidrar till och utvecklar deras verksamheter.*

Bedömningen och rekommendationen baserat på resultatet av översynen var följande punkter:

- Bevaka utvecklingen av grundstöd konsulent och lönebidrag
- Fortsätta utreda hur föreningar och organisationer ska få samma utgångspunkt för att bli beviljade grundstöd konsulent och lönebidrag inom ramen av riktlinjer för föreningsstöd
- Se över fritidsförvaltningens information till föreningar avseende grundstöd konsulent och lönebidrag

Översynen 2023 ledde inte till några förändringar i fritidsnämndens regelverk *Riktlinjer för Föreningsstöd 2024* men är grunden för den aktuella utredningen av stöd och bidragen.

Den aktuella rapporten ska fungera som en del av ett underlag vid arbetet med strategisk utveckling av stödet till föreningslivet och som en del i översyn av riktlinjer för föreningsstöd 2026.

Metod

Metoden utgår från både kvalitativa och kvantitativa data. Kvantitativt genom statistik redovisade av föreningslivet i Malmö i det digitala bidrags- och bokningssystemet Rbok, vilket inkluderar bland annat närvaroregistrerade bidragsberättigade medlemmar och deltagartillfällen. Utredningen tar hänsyn till fritidsnämndens budget och omkringliggande regelverk. Kvalitativ analys har gjorts genom analys av fritidsnämndens regelverk föreningsstöd och andra bidragsgivande nämnders regelverk.

Utredning

Lönebidrag

Fritidsförvaltningen har gjort analyser av stödet vilket inkluderar beräkningar av förändringar av lönebidraget. Beräkningar som fritidsförvaltningen gjort inkluderar möjligheter att begränsa stöd baserat på lön eller lönebidrag baserat på antal medlemmar. Baserat på dessa beräkningar känner fritidsförvaltningen att stöd baserat på lön inte gav några signifikanta skillnader och att basera stödet på antal medlemmar

medför problem för att en hel del föreningar är registrerade som organisation hos fritidsförvaltningen och därmed inte har ett medlemskrav utan kan i stället ha medlemsföreningar. Generellt anses lönebidraget fungera på ett bra sätt i grunden.

Fritidsförvaltningen ser möjligheter att förändra processen av den administrativa hanteringen när det kommer till ansökan om lönebidrag för att öka servicen för föreningar. I det digitala systemet där lönebidragstagare registreras finns det ingen möjlighet för föreningar att ansöka direkt i Rbok utan lönebidragstagare läggs in efter att en ansökan inkommit separat. Fritidsförvaltningen ser uppvecklingspotential genom att skapa ett ansökningsformulär i det digitala systemet som föreningar får använda för att skicka in en ansökan om nytt lönebidrag. Fritidsförvaltningen kommer också se över möjligheter till uppföljning av föreningar med lönebidrag i den redan existerade processen för inskick av föreningars årshandlingar vilket sker en gång varje år.

Grundstöd

I utredningen följer fritidsförvaltningen aktuella förutsättningar för stödet, hur många ansöker till vilken andel och vilka förutsättningar har de ansökande föreningarna. Utredningen undersöker också hur stödet används utifrån det nuvarande regelverket och om det krävs några förändringar i regelverket för att möjliggöra att ansöka om stödet för fler föreningstyper och verksamheter.

Utveckling och utgångspunkt för att bli beviljade grundstöd

Grundstöd utbetalas till samtliga bidragsberättigade föreningar registrerade hos fritidsförvaltningen. Det är ett grundläggande krav att skicka in ansökan för att kvarstå som en bidragsberättigad förening. Grundstödet har två funktioner för förvaltningen. En delfunktion är att ge stöd till föreningar baserat på antal medlemmar och deltagartillfällen på helårsbasis. Den andra delfunktionen är en kontroll om en bidragsberättigad förening uppfyller kriterierna för att kvarstå som bidragsberättigad. Kravet för att kvarstå som en bidragsberättigad förening är att ha närvaroregistrerat minst 25 bidragsberättigade medlemmar i det digitala systemet Rbok under föregående år. Historiskt är det föreningstypen *Idrottsföreningar* som har haft den största andelen medlemmar och således fått utbetalt mer stöd, både kontant och för konsulent. I och med att stödets utgångspunkt är utifrån antal bidragsberättigade medlemmar finns det per automatik en möjlighet för traditionella idrottsföreningar att få en större utbetalning för grundstödet. 2024 redovisade idrottsföreningar ca 73% av samtliga redovisade medlemmar i ansökan för grundstöd.

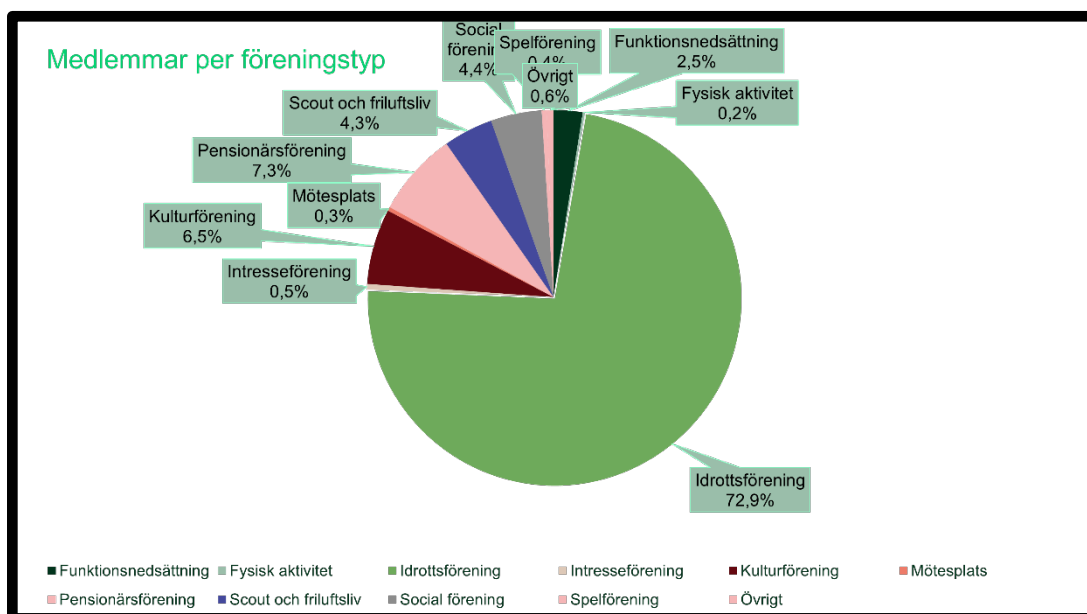

Bild 1. Medlemmar per föreningstyp

För grundstöd konsulent är ca 91% av konsulenttjänsterna beviljade till idrottsföreningar.

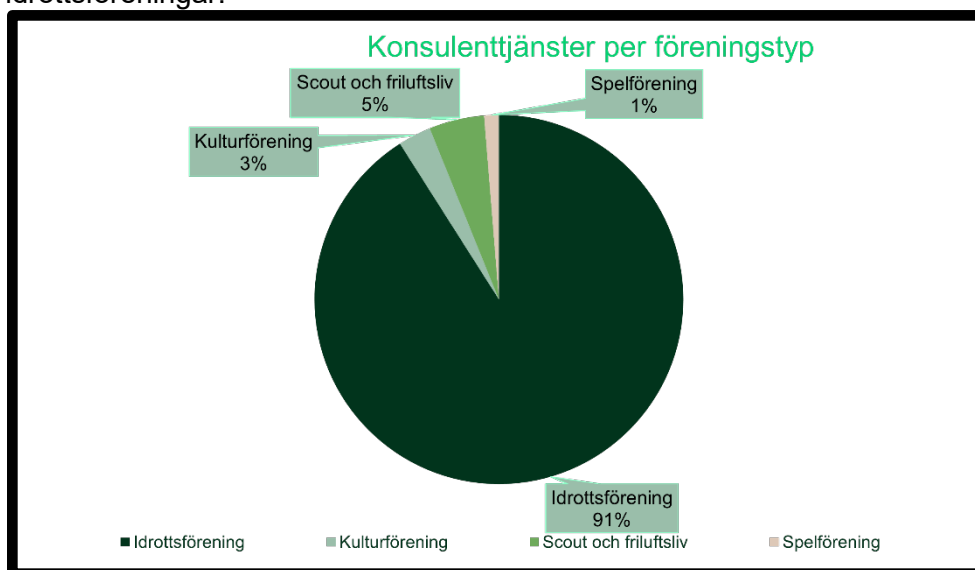

Bild 2. Konsulenttjänster per föreningstyp

Att differensen mellan idrottsförening och andra föreningstyper är större för konsulenttjänster kan förklaras med att den andra största föreningstypen för antal medlemmar är pensionärsföreningar. Pensionärsföreningar är enligt riktlinjer för föreningsstöd inte berättigade till konsulenttjänster då grundstödet främst är riktat mot ungdomsverksamhet. Det finns också föreningar med ett verksamhetsavtal som innebär att föreningen får ett årligt återkommande stöd men inte kan söka stöd såsom grundstöd konsulent.

Information till föreningar avseende grundstödet

I processen för att bli en bidragsberättigad förening finns det krav på att föreningar går utbildning, däribland en utbildning som informerar om fritidsförvaltningens regelverk föreningsstöd. I utbildningen informeras om kravet att söka grundstöd och möjligheterna att söka grundstöd konsulent om föreningen skulle uppnå kraven för detta. För en förening som har varit bidragsberättigad under en längre period rekommenderar fritidsförvaltningen att föreningen går utbildningarna som fritidsförvaltningen erbjuder vart annat år, det finns dock inget krav på detta.

Informationsutskick till föreningslivet generellt skickas ut via ett informationsbrev "Föreningsnytt" och för grundstödet specifikt får samtliga bidragsberättigade föreningar ett informationsmail inför ansökan med hur man går tillväga. Det är till största del föreningarnas ansvar att undersöka vilka möjligheter som finns för deras förening och önskar man hitta information finns det på Malmö stads hemsida eller via utbildningarna som fritidsförvaltningen erbjuder. Fritidsförvaltningen svarar också på alla inkomna frågor via epost.

Resultat och slutsatser

Fritidsförvaltningen ser både kortsiktiga och långsiktiga möjligheter till förändringar av regelverket kring grundstödet, vilka redovisas i avsnittet nedan.

Möjliga kortsiktiga förändringar för grundstöd konsulent

I fritidsnämndens regelverk *Föreningsstöd* står det följande:

- *En konsulent är en anställd i föreningen som utför organisatoriska och administrativa uppgifter med fokus på ungdomsverksamhet.*
- *Får ni stöd till fler än en heltidstjänst ska den första tjänsten i huvudsak vara administrativ. Den andra tjänsten kan delas upp i mindre tjänster som inte behöver vara administrativa.*

Fritidsförvaltningen ser att en del föreningar som uppnår över 1,0 konsulenttjänst använder stödet för att betala konsulenter för uppgifter som inte är organisatoriska och inte heller är uppgifter riktade mot den av fritidsnämnden beslutade målgruppen. Exempel på icke administrativa tjänster som stödet ofta används till är tränare för elitverksamhet. 2024 gav fritidsförvaltningen konsulentstöd till 59 föreningar och total 82 heltidstjänster. Dessa har i vissa fall delats upp av föreningarna i deltidstjänster och det totala antalet anställda via konsulentstödet var 110 personer. Av dessa framgår det till fritidsförvaltningen att 26 stycken arbetar som tränare i någon form. 15 av dem 26 är anställda som enbart tränare. Totalt arbetar ca 24% av dem konsulenter som fritidsförvaltningen ger stöd för i någon form som tränare. För anställda som har delade arbetsuppgifter mellan administrativa och tränare framgår inte hur stor del av deras arbete som är administrativ kontra tränare.

Utredningen ser utifrån fritidsnämndens regelverk föreningsstöd att konsulentstödet bör riktas till den av fritidsnämnden beslutade målgruppen eller föreningsutvecklande uppgifter, i huvudsak administrativa uppgifter med fokus på ungdomsverksamhet. Utredningen föreslår därför att fritidsförvaltningen bör undersöka om samtliga anställningar för konsulenttjänster ska vara av huvudsakligen administrativ natur. Utredningen föreslår också att fritidsförvaltningen bör se över formuleringarna i föreningsstöd för att tydliggöra vad som gäller vid anställningar av konsulenter efter den första heltidstjänsten har blivit tillsatt. I regelverk står det idag att den andra tjänster "kan delas upp i mindre tjänster som inte behöver vara administrativa". Utredningen ser att det behöver tydliggöras vad som menas med mindre tjänster och hur stor del som inte behöver vara administrativ.

Skulle ett tydliggörande göras i föreningsstöd för möjligheterna att ha icke administrativa anställningar föreslår utredningen att förening vid ansökan om grundstöd konsulent ska bifoga ett anställningsavtal för den tilltänkta konsumenten där det framgår att konsumenten har en huvudsakligen administrativ tjänst. Om regelverket för grundstöd konsulent förändras utöver tydliggörande i föreningsstöd avser fritidsförvaltningen att diskutera förändringarna med föreningslivet innan beslut tas.

Långsiktiga lösningar

Långsiktiga lösningar skulle innebära en omstrukturering av grundstödet, hur det beräknas och vilka kriterier som ska uppfyllas. För att göra detta behöver det genomföras en översyn av samtliga fritidsnämndens stöd då flera stöd baseras på av föreningen inskickad närvarodata. Justeras en del finns det risk att andra stöd också behöver justeras eller att det digitala systemet behöver uppdateras för att möjliggöra förändringen. När den här utredningen skrivs görs också en utredning för aktivitetsstödet. Resultatet av den utredningen kan i sin tur leda till utredningar för andra stöd.

Konsulentstödet nivåer

Beräkning har gjorts på dom nuvarande nivåerna för konsulenttjänster för att få en uppfattning om det behöver göras justeringar. Dom förslag som framkommit under utredningens tid har bland annat justeringar av medlemsantal och deltagartillfällen jämfört med föreningars nuvarande medlemmar och deltagartillfällen. Det har även gjorts kalkyler på möjligheter att implementera en ytterligare nivå mellan 2,0 och 3,0 konsulenttjänst. En omstrukturering i denna omfattning är inte möjlig i den här utredningen utan istället föreslås att ett större omtag tas kring konsulenttjänsters nivåer i en större fokuserad utredning kring grundstödet tillsammans med andra stöd som fritidsförvaltningen tillhandahåller föreningslivet. Det är ett komplext stöd med många sammanhängande delar och kan inte genomföras utan att ta in alla parametrar samt yttranden från föreningslivet.

Gemensamt tillägg för Lönebidrag och grundstöd konsulent

Utredningen visar på ett behov av att förtydliga kravställning för arbetsgivaren till lönebidrag och konsulenttjänst. Kravställningen finns redan från arbetsförmedlingen kopplat till lönebidrag och det blir således endast ett förtydligande kopplat till lönebidrag i linje med den huvudsakliga bidragsgivaren. För konsulenttjänster ser utredningen fördelar att ha denna kravställning även här. Anledningen till önskemålet om kravställningen kopplat till konsulenttjänster är att fritidsförvaltningen ser risker när arbetsgivare och arbetstagare sätter sig i potentiell jävsituation. Utredningen föreslår att en formulering likt den nedan implementeras i föreningsstöd för lönebidrag och grundstöd konsulent till 2026. Den som anställs får inte:

- *Vara din make, maka, sambo som du har eller har haft gemensamma barn med, eller sambo som du tidigare varit gift med.*

Fritidsförvaltningens bedömning och förslag till beslut

Fritidsförvaltningen rekommenderar att föreningsstöd ändrar text angående möjligheterna för föreningar att anställa konsulenter via grundstöd konsulent för icke administrativa tjänster enligt följande: konsulenttjänster som inte är av huvudsaklig administrativ karaktär skall vara anställningar med fokus på utvecklande av verksamhet mot fritidsnämndens målgrupper.

Fritidsförvaltningen rekommenderar att tillägg görs i föreningsstöd angående anställning i förening båda för lönebidrag och konsulenttjänst. "En anställd får inte vara make, maka, sambo som du har eller har haft gemensamma barn med, eller sambo som du tidigare gift med."

Fritidsförvaltningen ser behov av att fortsätta bevaka frågan och vidare utreda stöd till anställningar för att riktlinjer skall vara adekvata även framöver.